

PLS Principprogram

Du sidder nu med Principprogrammet for Pædagogstude-rendes Landssammenslutning.

Principprogrammet fremlægger verden, som PLS ønsker den, gennem studiepolitiske briller. PLS' principper bygger på organisationens formål, som det er beskrevet i vedtægterne samt PLS' idégrundlag. De principper, som er beskrevet i dette program, er målet for PLS' arbejde med pædagoguddannelsen, professionen, samt i samarbejdet med andre organisationer, og de bygger på en analyse af den verden og det samfund, som PLS virker indenfor.

God fornøjelse med læsningen!

Formålsparagraf

2. PÆDAGOGSTUDERENDES LANDSSAMMENSLUTNINGS FORMÅL

§ 2 PLS er en selvstændig og partipolitisk uafhængig organisation bestående af pædagogstuderende, hvis formål er at skabe forudsætninger for, at de pædagogstuderendes krav opnås. Det værende sig; under- visningsmæssige, faglige, demokratiske/demokrati- sikrende, pædagogiske, økonomiske, fag-, social- og studiepolitiske samt overenskomstmæssige krav. PLS skal oplyse, politisere og aktivere de pædagogstuderende og sikre pædagogstuderendes indflydelse lokalt, regionalt, nationalt og internationalt. PLS skal kæmpe for den bedst mulige pædagoguddannelse samt bidrage til den generelle pædagogiske udvikling.

Formålet skal realiseres gennem aktiviteter på lokalt, regionalt, nationalt og internationalt niveau. Aktiviteterne skal være i overensstemmelse med PLS' vedtagne principprogram. PLS kan for at opfylde sit formål samarbejde med andre organisationer og grupper, hvis formål og interesser er forenelige og i overensstemmelse med PLS.

Idégrundlag

PLS' idégrundlag bygger på en række strømninger og traditioner i samfundet – klarest defineret ved det pædagogiske arbejde, fagbevægelsen og elev- og studenterbevægelsen:

En demokratiopfattelse, hvis hovedformål er, at give alle borgere lige muligheder for at deltage i demokratiet og samfundslivet og at udbrede demokratiet til alle dele af samfundet. Den enkelte borger skal sikres størst mulig indflydelse gennem hele livsforløbet. Der skal skabes den størst mulige gennemsigtighed i beslutningsprocesserne.

Et menneskesyn der ser det enkelte menneske som et unikt individ, der er del af en samfundsmæssig kontekst. Vi ser alle mennesker som ligeværdige med retten til at udvikle deres eget liv. Vi arbejder ud fra ønsket om, at alle mennesker skal have lige muligheder uanset etnicitet, køn, seksualitet, religion, handicap, kulturel - eller social baggrund.

Et samfundssyn der ser den enkelte borgers frihed som grundlaget for, at alle borgere sikres frihed. Vi arbejder ud fra en forståelse af de frihedsmæssige og sociale menneskerettigheder, som kun kan gennemføres ved, at borgerne organiserer sig i fællesskaber for at ændre uretfærdighed og ulighed i det eksisterende samfund. Denne samfundsforandring forudsætter, at den enkelte borger har mulighed og ret til selv at handle og pligt til at tage aktivt medansvar for samfundets udvikling.

En solidaritetsforståelse som bygger på grundkernen i det pædagogiske arbejde; at faget og samfundet skal måles på, hvordan vi tager hånd om vore medmennesker, og hvordan vi gennem omsorg, sociale relationer og udvikling arbejder for at forbedre deres levevilkår. Vi vil fastholde at omsorg for samfundets svageste er en kollektiv forpligtelse, hvor de stærkeste er forpligtede til at bidrage mest.

En fællesskabsforståelse hvor vi vil gøre PLS til rammen om et fagligt, politisk og socialt fællesskab, der giver medlemmerne mulighed for at opfylde deres ønsker om og behov for politisk indflydelse, faglig udvikling og godt socialt samvær.

PLS og samfundet

For at forstå og kunne analysere de strømninger, der påvirker PLS og pædagoguddannelsen, bliver vi nødt til at kende de generelle strømninger i vores samfund. PLS og pædagoguddannelsen er ikke to adskilte størrelser - vi rammes af de samme tendenser som vores samfund.

Vores samfund er hverken en tom størrelse eller et naturgivent produkt, da mennesket er et socialt væsen, der udvikler sig i kraft af mellem menneskelige relationer. Vi lever i et afhængigheds-, eller tvangsforhold med hinanden, hvilket også afspejles i vores samfund.

Det er en politisk størrelse, et af mennesket skabt produkt. Antagelsen, at samfundet er et resultat

af menneskers politiske kamp og diskussioner, hvor vi påvirker samfundet og samfundet påvirker os, forkaster tanken om, at samfundsordenen skulle være naturlig eller hellig. Antagelsen, at mennesker påvirker mennesker i et vekselvirkende forhold, hvilket afspejles i samfundet, samt at der ikke eksisterer nogle deterministisk afgjort skæbne for mennesket, kalder vi dialektisk materialisme.

Det samfund, vi har i dag, er et klassesamfund, hvor langt størstedelen ikke ejer andet end deres egen arbejdskraft, imens en lille klasse udbytter denne arbejdskraft, for at skabe profit til fordel for sig selv. Denne klassehierarkiske skævvridning er ikke blot økonomisk, den er også kulturel, ideologisk og social.

I Danmark har den udbyttede klasse, arbejderklassen, tilkæmpet sig en lang række rettigheder og goder som resultat af arbejdskampe, det som vi idag kender som velfærdssamfundet.

Vi har i PLS en feministisk tilgang, fordi vi - også i PLS - bør og skal kæmpe for, at ændre den uvidende, diskriminerende og ubehagelige tone og de anskuelser der rammer, former og undertrykker mennesker, der ikke passer ind i det dominerende menneske- og samfundssyn. Feminisme er ikke ekstremt, men nødvendigt.

Kvalitetssikring af det pædagogiske felt

Viersomstuderende-ogspecieltsompædagogstuderende - helt centrale for vores alles velfærd. Vi er på vej til at uddanne os til en profession, som spiller en central rolle i velfærdssystemet. Derfor er det vigtigt, at vi har en holdning til vores samfund.

I Danmark har vi et offentligt velfærdssystem, men vores alles velfærd er under massivt pres fra mange års udhuling, der i dag har gjort den ukrænkelige ret til alle velfærdsgoder relativ. Effektiviseringer, økonomisk krise og skattelettelser er forhold, som har betydet massive nedskæringer på uddannelsessystemet år efter år, og de professionsrettede velfærdsuddannelser er truede på deres selvstændighed og idealer.

PLS ønsker, at definitionsmagten for pædagogikken ligger, hos dem der har taget uddannelsen til det - nemlig pædagogerne. At vi har autonomi til at skabe forandringer og udvikling.

Den uddannelse vi får, og de rammer vi får den under, er påvirkede af det omgivende samfund og de politiske forhold, men det er vigtigt, at fokus holdes på, at de studerende får den bedst mulige uddannelse, og at man ikke lader økonomisk virksomhedstænkning i professionshøjskolerne og samfundets økonomiske op- og nedture diktere kvaliteten af uddannelsen.

Kvaliteten af vores uddannelse har en direkte effekt på samfundet, og man kan derfor ikke se samfundet og uddannelsessystemet som to isolerede størrelser.

De stærkeste skuldre skal bære det tungeste læs

I PLS ønsker vi et samfund, der bygger på mellem-menneskelig tillid, respekt og ligeværd. Vi ønsker at leve i og skabe et samfund, hvor vi kan leve som frie individer i samfundets fællesskab. Det betyder, at vi alle har et ansvar for, at vi har et samfund, hvor der er plads til alle, og der giver plads til alle. I et sådant samfund er det nødvendigt, at vi tager ansvar for os selv og hinanden. At den med mange ressourcer hjælper den, som har få. At den rige hjælper den fattige. At den "store" hjælper den "lille". Et samfund, hvor de stærkeste skuldre bærer det tungeste læs. Dette betyder, at vi skal have et samfund, der baserer sig på solidaritet og ikke tolererer eller accepterer nogen form for undertrykkelse af mennesker.

PLS og professionen

Den pædagogiske profession

Vi pædagogstuderende uddanner os til en profession. Vi definerer den pædagogiske profession ud fra følgende forståelse:

Pædagogprofessionen består af personale, som kan planlægge, udføre og reflektere over relationsarbejdet.

Et personale som kan udvikle deres pædagogiske dannelses- og relationspraksis og begrunde valg og handlinger på et pædagogisk, fagligt og videnskabeligt grundlag. Den pædagogiske profession varetager en dannelses- og udviklingsproces, hvor såvel kvaliteten af relationen og det pædagogiske indhold er i fokus, så børn, unge og andre brugeres personlige, kropslige og sociale udvikling tilgodeses.

For PLS handler pædagogik om den menneskelige dannelse og om at støtte mennesker i at blive - og forblive frie borgere i samfundets fællesskab. Det pædagogiske arbejde tager udgangspunkt i at ville noget med det andet menneske på en meningsfuld og omsorgsfuld måde. I PLS ser vi pædagogisk arbejde som professionelt relationsarbejde, der bygger på det ligeværdige og anerkendende møde mellem mennesker.

Definitions magten tilbage til professionen

Vilkårene for den pædagogiske profession er, at vi i høj grad påvirkes af udefrakommende faktorer - der er ikke længere meget, der bestemmes fra professionens side. I PLS ønsker vi os en profession, der i højere grad styres, af de der bevæger sig inden for professionen. PLS kæmper for at få definitions magten tilbage til professionen.

Vi ønsker, at vi som pædagoger fordrer en kritisk dannelse hos vores brugere såvel som vores kollegaer i den pædagogiske profession. Dette betyder, at vi igennem vores uddannelse skal "lære" at turde tage kritisk stilling til samfundet, professionshøjskolens formidling af pædagoguddannelsen, samt de logikker og pædagogiske metoder, som vi møder i vores praksis. Ikke mindst skal vi kritisk reflektere over vores egen pædagogiske praksis – det er kun her igennem, at vi kan tage de nødvendige opgør med vores egen praksis og samfundets udvikling.

PLS og pædagoguddannelsen

Kritisk dannelse og plads til alle

For PLS er pædagoguddannelsen det grundlæggende læringsrum. Det er her, vi skal udfordres af underviserne og medstuderende, og hvor vi flytter os som fagpersoner og som mennesker. Pædagoguddannelsen opstår i en vekselvirkning mellem teori og praksis. Det er altafgørende for uddannelsens kvalitet, at disse to elementer bliver prioriteret, og at de studerende har tid til fordybelse og udvikling i alle undervisningsforløb.

PLS ønsker en pædagoguddannelse, der fordrer kritisk dannelse og stillingtagen til vores uddannelse, profession og det samfund, vi virker i. De pædagogstuderende skal være i stand til at forholde sig kritiske til det bestående samfund, og derfor er det essentielt, at det er dem, som er i primær berøring med uddannelsen, der har den primære indflydelse på uddannelsen. Det betyder, at definitionsmagten over pædagoguddannelsen skal tilbage til de studerende og underviserne.

Pædagoguddannelsen skal - som alle andre dele af samfundet - være fri for enhver form for undertrykkelse. Det betyder, at pædagoguddannelsen skal være en uddannelse med plads til alle - der giver plads til alle! I PLS ser vi forskelligheder som en ressource. Dermed ønsker vi, at de forskelligheder, som de pædagogstuderende og underviserne har, bruges som ressourcer i vores uddannelse.

PLS ønsker en pædagoguddannelse, der bygger på mellemmenneskelig tillid, respekt og ligeværd.

En bred uddannelse, der rummer hele det pædagogiske felt

Det pædagogiske arbejdsfelt spænder bredt. Pædagoger beskæftiger sig med alt fra vuggestuebørn til ældre mennesker med funktionsvariationer. Paletten af mennesker, man som pædagog kommer i berøring med, er enorm. Men kerneopgaver forbundet med den pædagogiske profession er de samme, uanset hvilken brugergruppe man har at gøre med. Det handler om den mellemmenneskelige relation, at fremme udviklingen,

skabe tryghed, selvværd og omsorg. Kort sagt handler det om at se det individuelle menneske i et kollektiv og ikke blot forsøge at diagnosticere eller klientgøre børn og borgere.

Dette mener PLS gøres bedst ved en generalistuddannelse med fokus på relationen, og hvordan vi sikrer høj kvalitet af denne.

Den grundlæggende tanke bag det pædagogiske arbejde er, at de mennesker som vi arbejder med, danner sig som sociale væsner og udvikler sig ud fra deres egne behov og evner. Dermed ikke sagt, at der ikke skal gøres en forskel i den pædagogiske indsats overfor de meget forskellige mennesker, som vi kommer i kontakt med, men at grundkernen i det pædagogiske arbejde er det samme - nemlig pædagogikken. Derfor er det vigtigt, at de pædagogstuderende får en bred forståelse af faget pædagogik gennem deres uddannelse.

Dynamisk og udfordrende læringsmiljø frem for forelæsninger

Pædagoguddannelsen er en dynamisk uddannelse, som indeholder en række forskellige emner og perspektiver inden for både praksis og teori. Det er en uddannelse, som udfordrer den studerende til at tænke kreativt og innovativt, både når det kommer til arbejdsmetoder og løsningsforslag. Derfor er studie- og læringsmiljøet på uddannelsesstederne essentielle for de studerendes læring og udvikling.

Det er vigtigt, at man som studerende føler sig tilpas på sit uddannelsessted, og at man samtidig bliver inspireret til at udfordre sig selv, sine medstuderende og underviserne.

PLS mener ikke, at forelæsningsbaseret undervisning hører hjemme på en uddannelse som pædagoguddannelsen. Pædagoguddannelsen skal opøve samarbejdsevner, dialogiske kommunikationskompetencer og relationsarbejde, hvilket bedst gøres gennem fx konfrontationsundervisning, der inddrager de studerende, og dermed fordrer refleksiv og kritisk tænkning i forhold til den pædagogiske profession - derfor er en monologisk statisk undervisningsform som forelæsninger ikke hensigtsmæssige.

PLS mener, at dette opnås ved, at en større del af underviserne skal have en praksis pædagogisk baggrund. Undervisere med praksiserfaring vil troværdigt kunne koble teori med praksisfærdigheder.

Studererindflydelse på eget studiemiljø

Pædagoguddannelsen tiltaler en bred gruppe

af studerende, som alle har meget forskellige forudsætninger og ønsker for deres uddannelse. PLS mener, at der bør være plads til og mulighed for, at alle disse forskellige studerende kan gennemføre deres uddannelse bedst muligt ud fra deres individuelle ønsker og behov – både fagligt og socialt. Det sociale sammenhold på et studie har en enorm betydning for, om det faglige sammenhold fungerer, og for om den enkelte studerende gennemfører sin uddannelse.

Derfor er det vigtigt, at hvert eneste uddannelsessted for pædagoguddannelsen har en platform og rum for et socialt studiemiljø, som tiltaler og indbyder hver enkelt studerende.

Derfor er det vigtigt, at de lokale studerende inddrages i processer omkring den fysiske indretning af uddannelsesstedet – både når det handler om det sociale studiemiljø, og når det drejer sig om undervisningsformerne og læringsmiljøet.

De studerende har et ansvar for at få indflydelse på studiemiljøet. PLS mener dog, at udd. inst. har et langt større ansvar for at oplyse de studerende om muligheden for indflydelse på egen uddannelse.

Æstetikens væsentlighed

Æstetik og kreative læringsprocesser er en central del af vores profession og bør derfor også have en central rolle på vores uddannelse.

Æstetikens rum er legens rum, og her opstår muligheder for både pædagoger og borgere, som er unikke. Ved fantasiens brug kan nye perspektiver opstå, og mennesket kan få en ny mulighed for at udtrykke sig, for at vove og at nedbryde barrierer.

En uddannelse med fokus på forskellighed som ressource

PLS arbejder ud fra et menneskesyn, hvor alle skal have lige muligheder for udvikling. For at det kan lykkes, må vi have øje for hinandens ressourcer og give plads til den forskellighed i evner og tilgange, som er det dynamiske grundlag for individuel såvel som fælles udvikling. PLS mener, at både den individuelle eksamen og karaktersystemet er problematiske redskaber i forhold til vurdering af studerende, da disse netop fokuserer på specifikke individuelle styrker og svagheder, og derfor nemt risikerer at overse de kvalifikationer og kompetencer, som de studerende besidder, men som ikke kan måles og vejes specifikt som f.eks. samarbejdsevne, innovation og fleksibilitet.

Praktikken som lærings- og udviklingsrum

En af pædagoguddannelsens centrale elementer er praktikken. Udover at praktikken fylder over 1/3 af pædagoguddannelsen, så er praktikken også

et vigtigt læringsrum, idet praktikken tilbyder rammer og muligheder, som undervisningen på professionshøjskolen ikke rummer. Det er gennem praktikken, de pædagogstuderende får mulighed for at skabe sammenhæng mellem teori og praksis, for at prøve teoretisk viden fra professionshøjskolen af i praksis og ikke mindst lære af de dygtige pædagoger ude på praktikstederne for herigennem at dygtiggøre sig inden for det pædagogiske arbejde. Dette kræver, at praktikvejlederne på institutionerne bliver uddannede til at varetage vejlederrollen mest hensigtsmæssigt, så kvaliteten i praktikvejledningen sikres, og at der fortsat opkvalificeres og evalueres på dette, så den studerendes møde med vejledningen i praktikken følger udviklingen og holder praktikvejlederen ved ilden for at styre kvaliteten i praktikken.

Fokus på uddannelsen kræver SU-finansieret praktik

For at sikre kvaliteten i uddannelsen samt institutionernes økonomi og normering ønsker PLS, at praktikken overgår til at være SU-finansieret. De pædagogstuderende bør ikke indgå som en del af normeringen, da de bør sikres tid til fordybelse, kritisk refleksion og læring i praktikken. PLS ønsker, at det bliver uddannelsen, der kommer i fokus, og praktikkerne kan blive et læringsrum, hvor den studerende har metodefrihed og autonomi, til at fokusere på de uddannelsesmæssige perspektiver. De pædagogstuderende må aldrig blive en arbejdsværdi, som institutionerne kan benytte som billig arbejdskraft, og som de bliver afhængige af for at leve op til deres normering indenfor en stram økonomisk ramme.

PLS og bevægelsesarbejdet

PLS har mange ønsker for et bedre samfund, et bedre uddannelsessystem og ikke mindst en bedre pædagoguddannelse. Kampen for et bedre samfund er en kamp om magten og en kamp mellem modstridende interesser. På den ene side står de, der mener, at vejen til et bedre samfund går gennem solidaritet og udvidelse af demokratiet. På den anden side står de, der mener, at enhver er sin egen lykkes smed. Det er en økonomisk, kulturel og ikke mindst ideologisk kamp om samfundets ressourcer.

Vi kan ikke tage kampen alene og ser PLS som en del af et større projekt - en større bevægelse, hvis mål er at forandre vores samfund!

Enhed skaber styrke

PLS udspringer fra to af de største samfundsforandrende bevægelser i det moderne industrisamfund: Arbejderbevægelsen og elev- og studenterbevægelsen. Med paroler om frihed, lighed, demokrati og solidaritet

har bevægelserne med hver deres metoder sat deres præg på det danske samfund, som vi kender i dag, både økonomisk og kulturelt.

Styrken i bevægelserne har først og fremmest ligget i deres evne til at skabe en enhed - også indbyrdes. Hvis arbejderne havde kæmpet imod hinanden, havde vi aldrig opnået den lighed eller frihed, vi kender til i dag. Igennem den kollektive organisering og den kollektive kamp har man formået at skabe en modmagt til magthaverne og deres interesser. Vores skæbner som studerende, som lønmodtagere og som mennesker er tæt forbundet med vores medmenneskers. For at gøre os fri, må vi stå sammen om de fælles udfordringer og fjerne de menneskeskabte undertrykkelsesmekanismer, der gør, at vi ikke er lige eller frie. Vi skal stå sammen om at udvide demokratiet til ikke kun at handle om at sætte et kryds på en stemmeseddel til folketingsvalget, men at det også gælder på uddannelsesstederne og arbejdspladserne.

Denne gennemsigtighed arbejder vi konkret med i PLS. Vi har en flad struktur som er en direkte modvægt til markedsbestemt topstyring. PLS består af Årsmøde, forretningsudvalg, hovedbestyrelse og faglige sekretærer.

Den flade struktur modvirker at megen viden samles på hænderne af få, og vores beslutninger bliver derfor bredt repræsenteret. Det er helt centralt for PLS' politiske principper, at alle i organisationen fokuserer på den flade struktur.

I PLS har ingen medlemmer, heller ikke de valgte, hierarkisk magt over andre. Når et medlem bliver valgt, får vedkommende dog adgang til mere viden end andre medlemmer. Det er derfor afgørende for PLS kamp mod centralisering og markedsstyring at denne viden bredes ud til alle medlemmer, så vi kæmper sammen på det samme vidensgrundlag. Denne tilgang til viden adskiller PLS fra en lang række andre organisationsformer, og er noget vi kan være stolte af, det er ligesom velfærdssamfundet noget vi ikke må tage for givet! Det er derfor også vores fælles ansvar i hele organisationen at forholde os nysgerrigt, reflekterende og kritisk til vores eget virke.

Studerende over hele verden kæmper samme kamp

Blandt bannerførerne for retten til frihedsrettigheder har elev - og studenterbevægelsen stået i spidsen. Bevægelsen har været garanten for, at åndsfriheden kunne brede sig, den har udjævnet forskelle i samfundet gennem uddannelse og har stået værn om de fundamentale rettigheder såsom ytrings-, presse- og forsamlingsfrihed. Denne bevægelse er ikke kun national, den opererer på et globalt plan. Om det er kinesiske studerende, der kæmper for retten til tankefrihed,

iranske studerende der kæmper for ytringsfrihed, eller om det er colombianske studerende, der kæmper for retten til at kritisere magthaverne, så solidariserer PLS med disse bevægelser, og vi ser, at vores og deres kamp er forbundet i en stærk tradition.

Velfærdsuddannelserne må stå sammen mod samfundets tendenser

Netop i denne tid har det vist sig mere end nogensinde, at arbejderbevægelsen og studenterbevægelsen må stå sammen. Hvis blot man ser på vores eget område - velfærdsuddannelserne, er de for tiden under voldsomt pres af de nyliberalistiske tendenser. Vi bliver sat udenfor demokratisk indflydelse, taxametersystemet tvinger os til at bekæmpe hinanden, og fagligheden udhules som følge af besparelser.

PLS' værdier står ikke inde for markedsføring af den offentlige sektor, da det er med til at forringe i arbejdsvilkårene i den pædagogiske praksis og forårsager social dumping; fokuset flyttes fra kvalitet på de enkelte institutioner til effektivisering og derigennem forringelser, hvilket samfundet ikke drager nogen nytte af. Derudover fører New Public Management til mere bureaukrati, hvilket er dyrt for samfundet og dårligt brug af pædagogens tid og ressourcer.

Der er brug for en styrkelse af enheden inden for velfærdsuddannelse, så vi kan modsvare tendenser af nyliberalisme. Det skal være en enhed og bevægelse, der insisterer på, at der investeres i fremtidens velfærdssamfund.

Det handler om dit liv, og hvem der har magten. Vi må stå sammen om at skabe størst mulig lighed i samfundet, uddannelserne og fagene. Sammen står vi stærkest